

Leerlingen van basisscholen uit het Gooi en Eemland doen jaarlijks mee aan de actie 'Wandelen voor Water', een sponsorloop van 6 kilometer met 6 liter water. Volgende maand vindt 'Wateroogst 5' plaats om geld in te zamelen voor zanddammen in Konso, Ethiopië. Drie leden van Rotaryclubs die de sponsoractie organiseren, inspecteerden in december 2016 de 'waterlocaties'.

Achtergrond

'Naar school in plaats van water halen'

Tineke Vermeer

Laren * Kinderen uit groep 7 en 8 van basisscholen uit de regio doen op 22 en 24 maart mee 'Wandelen voor Water', een sponsorloop ter gelegenheid van Wereld Waterdag. Circa 6 kilometer lopen met 6 liter water op de rug. Om één keer te ervaren wat veel kinderen in droge streken van Afrika elke dag doen: ver van huis water halen. Twee weken voordat de wandeling plaatsvindt, krijgen de scholen gastlessen over het belang van schoon water en deze sponsoractie die in de regio wordt georganiseerd door de Rotaryclubs Huizen-Gooimeer, Blaricum Centaurea, Baarn-Soest, Laren-Blaricum en Soestdijk. Gerrit-Jan Hülsenbeck uit Laren, Theo van 't Klooster uit Eemnes en Jan van Woerkum uit Baarn zijn in Ethiopië geweest om ter plaatse te bekijken wat er met het geld van 'Wandelen voor Water' gebeurt. De reis werd niet op kosten van het waterproject gemaakt.

In Ethiopië heerst toch de noodtoestand? Gerrit-Jan Hülsenbeck: „Klopt, het is er vooral in het noorden onrustig. Daarom is ons oorspronkelijke plan om met een grotere groep te gaan niet doorgeslagen. Via een

kennis die bij Defensie werkt, werd ons de reis ook afgeraden. Maar we hebben het risico genomen, omdat we goede contacten ter plaatse hebben en we gingen naar een redelijk rustig gebied in het zuiden.”

Hoe werken de dammen?

Jan van Woerkum: „De zanddam ziet er nogal onnozel uit, maar dat is dat niet. Als je geen heel stevig bouwwerk maakt, stort het bij die heftige regenbuien in. Wat we willen is het overvloedige water uit de regentijd ondergronds opslaan om het in droge tijden op te pompen. Bij een bezoek in 2013 hoorde ik hoeveel tijd vooral kinderen kwijt zijn aan water halen, waardoor ze vaak niet meer aan school toekomen. Dus als je een waterplaats vlakbij en sanitair in de scholen zou maken, dan sla je twee vliegen in één klap.”

Hoe zien die locaties voor dammen er uit?

Theo van 't Klooster: „De afstand tussen een zanddam en de school mag niet meer dan twee kilometer zijn en moet op een strategisch locatie langs de route naar het dorp liggen. Er moet, niet al te diep, een rotsachtige bodem zijn, zodat er een goede waterbuffer in het zand achter deze dam kan ontstaan. Er

Dankbaar gebruik maken van schoon water.

mag geen zout in de grond zitten. Natuurlijk weet de lokale bevolking daar veel over te vertellen, als je er samen onder een boom over praat. Zij weten ook waar je als laatste nog water kunt vinden, voordat het te droog is. Voor de actie 'Wateroogst 5', waar we eind maart dit jaar voor gaan wandelen, is nu een locatie uitgezet. Deze keer in zuid Omo, bij de Hamar-stam, een gebied dat grenst aan Konso.”

Wat kost zo'n dam?

Gerrit-Jan Hülsenbeck: „Eén dam, inclusief een pomp om het schone water op te pompen, sanitair in de school en alle toebehoren komt uit op ongeveer twintigduizend euro. Dat is veel geld maar de dam moet minstens dertig jaar mee kunnen. En als je midden in de bush zit, waar geen wegen zijn, is het moeilijk om cement aan te voeren voor beton. Alles moet met vrachtwagens uit de stedelijke gebieden komen. We werken samen met plaatselijke NGO's (Non Gouvernementale Organisatie), die lokale

werkkrachten inhuren en de bouwtekeningen verzorgen. De organisatie SEPDA (South Ethiopian People Development Association) doet locatievoorstellen met tekeningen en een capaciteitsberekening. Daarna selecteren zij lokale aannemers. Deze lokale aannemers bouwen samen met de bevolking de zanddam. En de stichting Aqua for All beoordeelt de projecten, die mede onder supervisie van Meta-Meta worden uitgevoerd. Ook Wilde Ganzen levert een bijdrage,

evenals de Rotary Foundation, dus moeten de financiën inzichtelijk zijn.”

Het opslaan van watervoorraden is al bekend uit de tijd van de Romeinen, waarom is dat in Ethiopië zo slecht geregeld?

Gerrit-Jan Hülsenbeck: „Het zuiden is veel droger dan de rest van het land.” Theo van 't Klooster: „Het noorden

meer aandacht van de overheid voor de vooruitgang. Het zuiden is dunbevolkt, er wonen primitieve stammen met een eigen cultuur en er is een slechte infrastructuur, dus dat werkt achterstelling in de hand.” Jan van Woerkum: „Toen wij er waren kregen we van SEPDA te horen dat er een afvaardiging van het ministerie naar de werking van de zanddammen komt kijken. We hebben goede hoop dat onze ideeën over water en sanitatie verder door het land zullen worden uitge-

rold.” **Was er ook tijd om iets meer van Ethiopië te zien?** Gerrit-Jan Hülsenbeck: „We hebben een bezoek afgelegd aan de Rotaryclub in Addis Abbeba, we werken samen in het Wateroogst-project. En we zijn naar de internationale Sandfordschool in Addis Abbeba geweest, die simultaan met ons ook op 22 maart een 'Wandelen voor Waterdag' heeft georganiseerd. De meeste indruk maakte toch ons bezoek aan de Hamar-stam in het zuiden, in Konso. Daar

FOTO'S ROTARY

Achtergrond

Scholenactie Wandelen voor Water

is nu een aantal zanddammen gerealiseerd, mede dankzij onze wandelacties. Ik ben blij dat we onze contacten hebben kunnen aanhalen en dat ik de namen niet alleen van papier ken, maar dat we iedereen ontmoet hebben. We kwamen onderweg bij een pomp die niet werkte en één mailtje was voldoende om te zorgen dat de pomp onmiddellijk werd gerepareerd. Want zorgen voor schoonwater-voorzieningen is leuk, maar als het niet wordt onderhouden, dan stopt alles.”

Op de foto's zijn veel blije en goed doorvoede kinderen, niet het beeld dat we meestal van Ethiopië te zien krijgen.

Jan van Woerkum: „Op dit moment is er nog genoeg eten waar wij geweest zijn, maar de voeding is soms te eenzijdig, waardoor toch ondervoeding en ziektes kunnen ontstaan. De maaltijd op school blijft belangrijk. Maar het viel mij ook op hoe blij iedereen was als wij ergens aankwamen. Kinderen die plezier maakten met elkaar, hoe met eenvoudige middelen een school werd draaiende gehouden. Als de kinderen niet meer mijlver water hoeven te halen, kunnen ze gewoon naar school.”

Tineke Vermeer is freelance journalist en lid van Rotaryclub Laren-Blaricum.

Liever naar school dan water halen.

Van 't Klooster en Van Woerkum op dam.

Sandford International School.

FOTO GIJS VAN 'T KLOOSTER

v.l.n.r. Theo van 't Klooster, Jan van Woerkum en Gerrit-Jan Hülsenbeck met hun contactpersoon en reisgezel George Dikker Hupkes van Rotaryclub Addis Ababa.